

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Limity aplikace omezující podmínky stanovené v § 90 odst. 4 správního řádu

Zákon č. [500/2004](#) Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů[1], ve svém § 90 odst. 4 stanoví, že správní orgán zruší správní rozhodnutí napadené odvoláním (nebo rozkladem) a správní řízení v téže zastaví, pokud shledá, že existují důvody, které odůvodňují zastavení správního řízení (srov. § 66 správního řádu, nebo důvody pro zastavení správního řízení podle zvláštních zákonů).

S užitou legislativní technikou - tedy použitím termínů zruší a zastaví - je typicky spojeno to, že správní orgán je v takovém případě tímto způsobem povinen postupovat. Tuto povinnost nemá, pokud by jiné rozhodnutí ve věci (myšleno jiné, než zrušení napadeného rozhodnutí a zastavení správního řízení) mělo význam pro uplatnění náhrady škody, nebo mělo význam pro právní nástupce účastníků řízení.

Tento článek se věnuje jedné z uvedených omezujících podmínek, a sice *významu jiného rozhodnutí pro uplatnění náhrady škody*. Tuzemská judikatura dovodila[2], a k tomuto závěru se přiklání i komentářová literatura[3], že náhradou škody se v daném případě myslí uplatnění škody, za kterou je laicky řečeno odpovědný stát, tedy náhradou škody podle zákona č. [82/1998](#) Sb., o odpovědnosti státu za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)[4]. S ohledem na to, že § 90 odst. 4 se pojí s procesním osudem správního rozhodnutí, lze usuzovat, že uplatnitelnou náhradou škody v daném případě bude škoda způsobená nezákonným rozhodnutím.

Nicméně, § 8 zákona o odpovědnosti státu za škody, podmiňuje uplatnitelnost nároku na škodu dle uvedeného zákona tím, aby *pravomocné* rozhodnutí správního orgánu bylo pro svou nezákonnost zrušeno. Tato podmínka je zcela opodstatněna tím, že rozhodnutí nenabyví právní moci nemůže - obecně řečeno - mít právní následky, pročez pak absentuje podnět, se kterým by mohl být spjat vznik škody. Jinými slovy To ovšem v případě správních rozhodnutí, které je napadeno odvoláním, naráží na zcela zjevný problém. Prvostupňové správní rozhodnutí, které je napadeno řádným opravným prostředkem nenabývá obecně právní moci. To pak ovšem znamená, že obecně nebude mít jiné rozhodnutí - než takové, kterým se zruší napadené správní rozhodnutí a správní řízení ve věci zastavit - vůbec význam pro uplatnění náhrady škody, neboť účastníkovi řízení reálně žádná škoda takovým nepravomocným rozhodnutím nemohla ani vzniknout.

Byť obecně platí, že řádný opravný prostředek odkládá právní moc správního rozhodnutí, v některých případech nedochází k oddálení právních následků takových rozhodnutí - tu je řeč o tzv. předběžně vykonatelných rozhodnutích. U těchto rozhodnutí pak není vyloučeno, aby bylo způsobilé založit účastníkům řízení škodu ve smyslu zákona o odpovědnosti státu za škodu. V takovém případě lze uvažovat o tom, že by jiné rozhodnutí mohlo mít význam pro uplatnění náhrady škody. Tuto úvahu ostatně reflektuje i § 8 odst. 2 zákona o odpovědnosti státu za škodu, ze kterého se podává, že nárok na náhradu škody dle uvedeného zákona z titulu nezákonného správního rozhodnutí lze uplatit i u předběžně vykonatelných rozhodnutí, která byla napadena řádným opravným prostředkem.

To de facto znamená, že omezující podmínka stanovená v § 90 odst. 4 správního řádu bude navázána

pouze na tyto případy (tedy případy dle § 8 odst. 2 zákona o odpovědnosti státu za škodu). Jinými slovy se tedy bude moci uplatnit pouze tam, kde je řádným opravným prostředkem napadeno předběžně vykonatelné správní rozhodnutí (nebo usnesení). Obecně podle správního řádu tak půjde o situace, kdy je řádným opravným prostředkem napadeno rozhodnutí o nařízení předběžného opatření[5], obecně usnesení dle správního řádu[6] a rozhodnutí o přijetí nebo uložení záruky[7]. Tímto výčtem není dotčena možnost, že odkladný účinek odvolání proti správnímu rozhodnutí vyloučí zvláštní zákon[8]. Tu je nutno poukázat i na možnosti vyloučení odkladného účinku ad hoc správním orgánem[9]. V případě takových rozhodnutí platí stejný závěr, a sice že takové rozhodnutí může vyvolat vymahatelnou škodu (ve smyslu zákona o odpovědnosti státu za škodu), protože jiné rozhodnutí pak může mít význam pro uplatnění takové škody a v takovém případě pak správní orgán nemá povinnost opravným prostředkem napadené rozhodnutí[10] zrušit a správní řízení zastavit, ale přistoupí k meritornímu přezkumu takového rozhodnutí. Nicméně v případě valné většiny meritorních rozhodnutí bude platit, že odvolání proti takovému rozhodnutí bude mít odkladný účinek[11], protože tedy *jiné rozhodnutí ve věci* nebude mít pro účely náhrady škody - dle zákona o odpovědnosti státu za škodu - význam a řešená pojistka zakomponovaná do § 90 odst. 4 správního řádu nebude aplikovatelná.

Mgr. Jan Surý,

právník věnující se problematice veřejných zakázek a správnímu právu

e-mail: jan.sury@yahoo.com

[1] Dále jako „správní řád“

[2] Viz například bod 21 odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 4 As 249/2014-43: „Aplikace § 66 odst. 1 písm. g) správního řádu ve spojení s § 90 odst. 4 správního řádu ani není překážkou uplatnění odpovědnosti státu za nezákonné rozhodnutí stěžovatele. Původní rozhodnutí stěžovatele ze dne 23. 8. 2011 totiž bylo rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 1. 11. 2012, č. j. 62 Af 57/2011 - 96, jako nezákonné zrušeno, proto byl naplněn předpoklad pro vznik odpovědnosti státu stanovený v § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Napadené rozhodnutí žalovaného není ani v rozporu s § 90 odst. 4 správního řádu, podle kterého „[j]estliže odvolací správní orgán zjistí, že nastala skutečnost, která odůvodňuje zastavení řízení, bez dalšího zruší napadené rozhodnutí a řízení zastaví, ledaže jiné rozhodnutí o odvolání může mít význam pro náhradu škody nebo pro právní nástupce účastníků.“ Významem pro náhradu škody je míněna právě náhrada škody podle zákona č. 82/1998 Sb. (srov. např. Vedral, J.: Správní řád. Komentář. II. aktualizované a rozšířené vydání, Praha, BOVA POLYGON, 2012, str. 782), nikoli případný civilní odpovědnostní vztah mezi účastníky řízení. Mimoto ani v případě, že by řízení nebylo zastaveno, nemohl by stěžovatel rozhodnout jinak než zamítavým výrokem, což nerozporuje ani krajský soud, ani nikdo z účastníků.“

[3] Viz Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář. 5. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 507

[4] Dále jako „zákon o odpovědnosti státu za škodu“

[5] Viz § 61 odst. 2 správního řádu

[6] Viz § 76 odst. 5 správního řádu

[7] Viz § 147 odst. 3 správního řádu

[8] Tu lze poukázat například na relativně široce nastavené vyloučení odkladného účinku odvolání dle § 143 zákona č. [435/2004](#) Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

[9] Srov. § 85 odst. 2 nebo odst. 3 správního řádu

[10] Tu jak rozhodnutí, tak usnesení

[11] Toto bude téměř výlučně platit u odvolání proti rozhodnutí o přestupku, což plyne z § 97 odst. 2 zákona

č. [250/2016](#) Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)